

6) Lågnivåprogrammering - påverka enskilda bitar

(Ex) Hårdvara på ett kort avbildas i minnet

som 01000001

Den här bit återställa hårdvaran till startläge om den sätts till 0!

(Ex) unsigned char c1, c2, c3, c4

c1 = 'A'; // Hela byten

c2 = 5; // — — —

c3 = c1 + c2; // — — —

c4 = c1 | c2; // Enskilda bitar

c1	01000001	65
c2	00000101	5
c3	01000110	70
c4	01001001	

Bitoperatörer

Vänstershift c1 = c1 << 5;

Högesshift c2 = c2 >> 2;

Bitvis or c3 = c1 | c2;

Bitvis and c4 = c2 & c3;

Bitvis xor c5 = c3 ^ c4;

Bitvis not c6 = ~c5;

c1	00100000
c2	00000001
c3	00100001
c4	00000001
c5	00100000
c6	11011111

Prioritet! Se Bilting sid 63

↑ ~
* /
+ -
<< >>
==
&
!
↓ =

①

(Ex) a) Är bit 5 satt?

$c1$ 0010 0000
 Mask $1 \ll 5$ 0000 0001
 $c1 \& 1 \ll 5$ 0010 0000

```

} if ((c1 & (1 << 5)) == 0)
  { printf("Ej satt!");
  }
  else
  { printf("Satt!");
  }
  
```

b) Sätt bit nr 3

$c1$ 0010 0000
 Mask $1 \ll 3$ 0000 1000
 $c1 | 1 \ll 3$ 0010 1000

```

} c1 = c1 | (1 << 3);
  OBS! Oberoende av om biten är 0 eller 1 vid start!
  OBS! Påverkar ej andra bitar
  
```

c) Nolla bit nr 5

$c1$ 0010 1000
 Mask $1 \ll 5$ 0010 0000
 $\sim(1 \ll 5)$ 1101 1111
 $c1 \& \sim(1 \ll 5)$ 0000 1000

```

} c1 = c1 & (~ (1 << 5));
  
```

d) Togglar (1 → 0, 0 → 1) bit nr 2

$c1$ 0000 1000
 $1 \ll 2$ 0000 0100
 $c1 \wedge 1 \ll 2$ 0000 1100

```

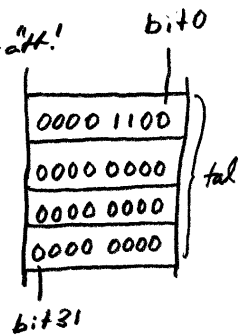
} c1 = c1 ^ (1 << 2);
  Testa även 1?
  
```

(2)

Utmatning - i minnet finns bara
ettor och nollor men de
kan tolkas på olika sätt!

Ex

```
int tal = 12;
printf("Tal decimalt: %d", tal);
// Tal decimalt: 12
printf("Tal hexadecimalt: %x", tal);
// Tal hexadecimalt: C
printf("Tal oktalt: %o", tal);
// Tal oktalt: 14
```


Binärt? Finns ej i C!

Ex Skriv en funktion som skriver ut ett

heltal binärt enligt: 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 1100
↑ bit 31 ↑ bit 0

```
void skriv_bin(int tal)
{
    int i;
    for (i = 31; i >= 0; i--)
    {
        if ((tal & (1 << i)) == 0)
        {
            putchar('0');
        }
        else
        {
            putchar('1');
        }
    }
}
```

③

(Ex) Digits tal-stre med bitoperatörer

```
void tal-stre (int tal, char *str, int nrbits)
```

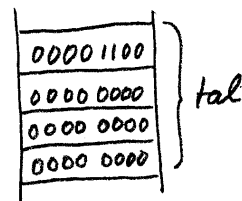
```
{
  int i, j=0;

  for (i=nrbits-1; i>=0; i--)
  {
    if ((tal & (1<<i)) == 0)
    {
      str[j] = '0';
    }
    else
    {
      str[j] = '1';
    }
    j++;
  }
}
```

Inmatning

```
(Ex)
int tal;
printf("Ge decimalt tal: ");
scanf("%d", &tal);
// Ge decimalt tal: 12
printf("Ge hexadecimalt tal: ");
scanf("%x", &tal);
// Ge hexadecimalt tal: C

Binärt? Finns ej i C
```


Ex) skriv en funktion som läser ett heltal binärt.

```
int las_bin(void)
{
    int i, tal=0;
    printf("Ge binärt tal: ");
    for(i=31; i>=0; i--)
    {
        if (getchar() == '1')
        {
            tal = tal | (1<<i);
        }
    }
    return tal;
}
```

Ex) Digits som str-tal med bitoperatorer

```
int str_tal(char *str)
{
    int i, j=0, tal=0;
    for(i=strlen(str)-1; i>=0; i--)
    {
        if (str[j] == '1')
            tal = tal | (1<<i);
        j++;
    }
    return tal;
}
```

Ex) Packa ihop talen 5 och 9 i en byte där varje tal tar upp 4 bitar
unsigned char twonr;

Packa	{	twonr = 5;	0000101	Packa upp	{	Maska 0xf	00001111
		twonr = twonr << 4;	01010000			twonr & 0xf ger 9	
		twonr = twonr 9;	$\frac{01011001}{5 \quad 9}$			twonr >> 4 ger 5	

5

Bitstructur - ger namn åt bitarna

(Ex)

```
bs 01000001
   ↑      ↑
   bit7   bit0
```

struct byte

```
{ unsigned int bit0: 1; ← Anger antalet bitar
  unsigned int bit1: 1;   för termen
  |
  unsigned int bit7: 1;
} bs = {1, 0, 0, 0, 0, 0, 1, 0};
      ↑                ↑
      bit0             bit7
```

(Ex) a) Testa om bit 5 är satt i bs.

```
if (bs.bit5)
{ printf("Satt!");
}
else
{ printf("Ej satt!");
}
```

b) Sätt bit 3

```
bs.bit3 = 1;
```

c) Nulla bit 5

```
bs.bit5 = 0;
```

d) Toggla bit 2

```
bs.bit2 = !bs.bit2;
```

(6)

Har man en given variabel tilldelar man adressen till en bitstrukt pekar.

(Ex) Antag att du har en given variabel
`unsigned char uch = 'A'`. Vi namnsätter bitarna med
strukt byte

```
{  
    unsigned int bit0:1;  
    unsigned int bit1:1;  
    ;  
    unsigned int bit7:1;  
} *bsp = (struct byte *) &uch; // OBS! Typomvandling
```

a) Testa om bit 5 är satt i uch

```
if (bsp->bit5)  
{  
    printf("Satt!");  
}  
else  
{  
    printf("Ej satt!");  
}
```

b) Sätt bit 3 i uch

```
bsp->bit3 = 1;
```

c) Nolla bit 5 i uch

```
bsp->bit5 = 0;
```

d) Togglar bit 2 i uch

```
bsp->bit2 = !bsp->bit2;
```

(7)

Ex) Spara minne genom att packa ihop data i 4bitarsenligt:

twonr 0101 1001
5 9
tal2 tal1

struct byte

```
{ unsigned int tal1: 4;  
  unsigned int tal2: 4;  
}
```

```
unsigned int summa, temp;
```

```
twonr.tal1 = 9;
```

```
twonr.tal2 = 5;
```

```
summa = twonr.tal1 + twonr.tal2;
```

```
printf("summan = %u\n", summa);
```

```
/*Läs in nya tal till tal1 och tal2*/
```

```
printf("Ge ett tal mellan 0 och 15:");
```

```
scanf("%u", &temp); //OBS! Kan ej läsa direkt
```

```
twonr.tal1 = temp; // till strukturen utan använd temp.
```

```
printf("Ge ett tal mellan 0 och 15:");
```

```
scanf("%u", &temp);
```

```
twonr.tal2 = temp;
```

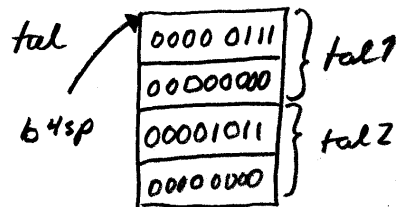
```
summa = twonr.tal1 + twonr.tal2;
```

```
printf("summa = %u", summa);
```

8

(Ex) Variabeln `tal` innehåller två tal
i vardera 16 bitar enligt:

Plocka ut talen ur minnet och skriv
ut de enskilda talen samt deras summa.

struct byte_4

{ unsigned int tal1: 16;

unsigned int tal2: 16;

} *b4sp = (struct byte_4 *) &tal;

unsigned int summa;

printf("Tal1 = %u\n", b4sp->tal1);

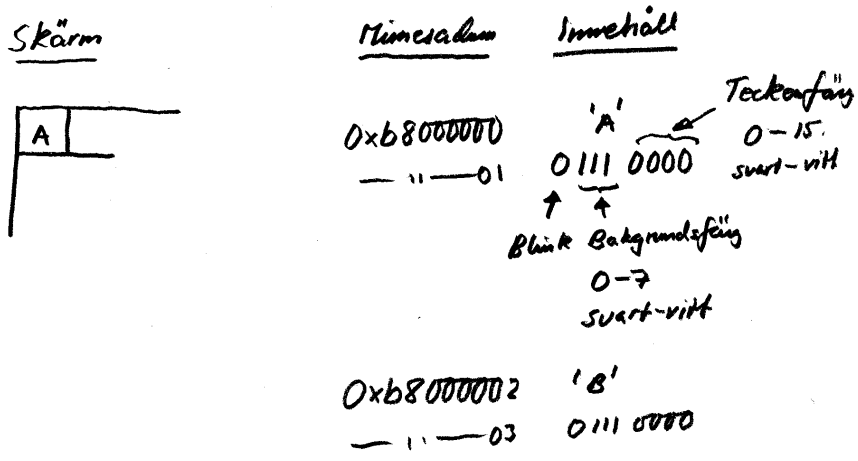
printf("Tal2 = %u\n", b4sp->tal2);

summa = b4sp->tal1 + b4sp->tal2;

printf("Summan = %u\n", summa);

Hårdvarunära programmering

(Ex) Antag att skärmen till en dator
avbildas i minnet med början
på adressen 0xb8000000 enligt:

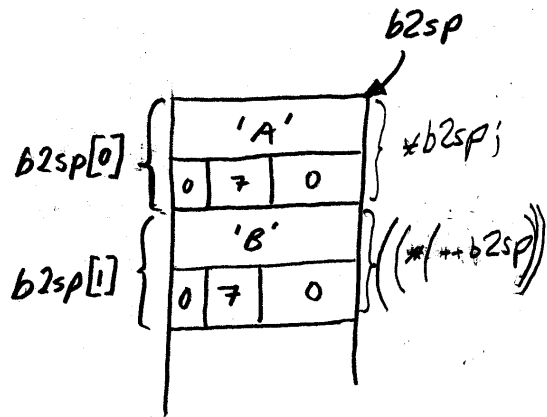

volatile // säkra att variablerna ej optimeras till register
struct byte-2

- { unsigned int tecken : 8;
- unsigned int teckercod : 4;
- unsigned int bakgrd : 3;
- unsigned int blink : 1;

} *b2sp = (struct byte-2 *) 0xb8000000;

$b2sp \rightarrow tecken = 'A';$
 $b2sp \rightarrow teckcol = 0;$
 $b2sp \rightarrow backed = 7;$
 $b2sp \rightarrow blink = 0;$

$b2sp[i].tecken = 'B';$
 $b2sp[i].teckcol = 0;$
 $b2sp[i].backed = 7;$
 $b2sp[i].blink = 0;$

(Ex) Fyll hela skärmen 80×25 tecken med blinkade röda stjärnor.

```

for(i=0; i < 25*80; i++)
{
  b2sp[i].tecken = '*';
  b2sp[i].teckcol = 5;
  b2sp[i].backed = 0;
  b2sp[i].blink = 1;
}
  
```

Frageoperatoren

(Ex) Berechnen Sie das größte und kleinste Wert
von zwei Zahlen.

```
a) if (a > b)
    {
        max = a;
    }
    else
    {
        max = b;
    }
```

```
b) switch (a > b)
    {
        case 1: max = a;
                break;
        case 0: max = b;
                break;
    }
```

```
c) max = (a > b) ? a : b; // Frageoperatoren
```